

Lieta C-334/08

Eiropas Komisija pret Itālijas Republiku

Valsts pienākumu neizpilde — Savienības pašu resursi — Atteikums nodot Savienības rīcībā pašu resursus, kas atbilst noteiktām prettiesiskām muitas atļaujām — Nepārvarama vara — Muitas iestāžu krāpnieciska darbība — Dalībvalstu atbildība — Noteikto prasījumu iegrāmatošanas atsevišķā kontā tiesiskums

Ģenerālvokātes J. Kokotes [*J. Kokott*] secinājumi, sniegti 2010. gada
15. aprīlī . . . . . I - 6873
Tiesas (otrā palāta) 2010. gada 8. jūlija spriedums . . . . . I - 6892

Sprieduma kopsavilkums

1. *Eiropas Kopienu pašu resursi — Atzišana un nodošana, ko īsteno dalībvalstis (Padomes Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 1. un 2. punkts; Padomes Lēmuma 2000/597 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts un 8. panta 1. punkts)*

2. *Eiropas Kopienu pašu resursi — Atzišana un nodošana, ko īsteno dalībvalstis (Padomes Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punkts)*
3. *Eiropas Kopienu pašu resursi — Atzišana un nodošana, ko īsteno dalībvalstis (Padomes Regulas Nr. 1150/2000 17. panta 2. punkts; Lēmuma 2000/597 2. un 8. pants)*
4. *Eiropas Kopienu pašu resursi — Atzišana un nodošana, ko īsteno dalībvalstis (Padomes Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts un 17. panta 2. punkts)*

1. Kā izriet no Lēmuma 2000/597 par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu 8. panta 1. punkta — Savienības pašu resursus, kas paredzēti minētā lēmuma 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, iekasē dalībvalstis un tām ir pienākums šos resursus nodot Komisijas rīcībā. Saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 94/728 par Kopienu pašu resursu sistēmu, 17. panta 1. un 2. punktu dalībvalstīm ir jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai Komisijas rīcībā tiktu nodotas summas, kuras atbilst prasījumiem, kas noteikti atbilstoši šīs pašas regulas 2. pantam. Dalībvalstis no šī pienākuma ir atbrīvotas tikai tad, ja iekasēšanu nav iespējams veikt nepārvaramas varas

dēļ vai ja izrādās, ka no tām neatkarīgu apstākļu dēļ naudas piedziņa galīgi nav iespējama.

Šajā ziņā valsts principā ir atbildīga par jebkuru valsts iestādes rīcību. Iestāde aptver jebkuru personu vai struktūrvienību, kurai ir šāds statuss saskaņā ar attiecīgās valsts iekšējām tiesībām. Apstākļi, ka šāda persona vai struktūrvienība, kas ir pilnvarota īstenot valsts varas prerogātivas un kas rīkojas šajā statusā, ar savu rīcību pārkāpj likumu, pārsniedz savas

pilnvaras vai rīkojas pretrunā hierarhijas augstākās vadības norādēm, neliek apšaubīt šo secinājumu.

resursus, tā nevar pamatoti atsaukties uz nepārvaramu varu.

(sal. ar 34., 35. un 39. punktu)

(sal. ar 42., 46., 47. un 49. punktu)

2. Regulas Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 94/728 par Kopienų pašu resursu sistēmu, 17. panta 2. punktā minētais nepārvaramas varas jēdziens ir jāsaprot kā neparasti un neparedzami apstākļi, ko persona, kas uz tiem atsaucas, nevar kontrolēt un kuru sekas, neraugoties uz pienācīgu rūpību, nav novēršamas. Viena no nepārvaramas varas jēdziena sastāvdaļām ir tāda, ka notiek kaut kas, ko persona, kura uz to vēlas atsaukties, nevar kontrolēt, proti, notiek kaut kas, ko šī persona nevar ietekmēt.
3. Lai arī dalībvalsts muitas iestāžu pieļautas kļūdas dēļ Savienības pašu resursi nav tikuši atgūti, šāda kļūda neietekmē attiecīgās dalībvalsts pienākumu samaksāt noteiktos prasījumus, kā arī kavējuma procentus.

Tādu muitas ierēdņu rīcība, kas, pildot savus uzdevumus, izsniedz prettiesiskas atļaujas, nevar tikt uzskatīta par notikušu ārpus administrācijas, kurā viņi strādā. Turklāt nav pierādīts, ka minētās rīcības sekas, par ko ir atbildīga dalībvalsts, nevarēja tikt novērstas, neraugoties uz visiem rūpības pasākumiem, ko varēja veikt šī dalībvalsts. Līdz ar to, lai dalībvalsts tiktu atbrīvota no pienākuma nodot Komisijas rīcībā Savienības pašu

Šādos apstākļos dalībvalsts, kas nenosaka Savienības pašu resursu prasījumus un atbilstošo summu nenodod Komisijas rīcībā, tādējādi neizpildot kādu no Regulas Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 94/728 par Kopienų pašu resursu sistēmu, 17. panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, neizpilda savus pienākumus atbilstoši Savienības tiesībām un it īpaši Lēmuma 2000/597 par Kopienų pašu resursu sistēmu 2. un 8. pantam.

(sal. ar 50. un 51. punktu)

4. Lai dalībvalstis tiktu atbrīvotas no pienākuma nodot Komisijas rīcībā summas, kas atbilst noteiktajiem prasījumiem, ir ne tikai jāievēro Regulas Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 94/728 par Kopieņu pašu resursu sistēmu, ar grozījumiem 17. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi, bet minētajiem prasījumiem ir arī jābūt likumīgi iegrāmatotiem B kontā.

Proti, minētās regulas 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka šo resursu kontus pārziņa dalībvalsts kase vai dalībvalsts norikotta iestāde. Saskaņā ar šī panta 3. punkta a) un b) apakšpunktu dalībvalstis prasījumus, kas noteikti saskaņā ar šīs regulas 2. pantu, A kontos ieraksta vēlākais pirmajā darba dienā pēc otrā mēneša 19. datuma, kas seko tam mēnesim, kurā prasījumi noteikti, neierobežojot tiesības tādā pašā termiņā ierakstīt B kontos noteiktus prasījumus, kuri “vēl nav atgūti”

un kuriem “nav nekāda nodrošinājuma”, kā arī, “ja noteiktie prasījumi ar nodrošinājumu ir apstrīdēti un pēc radušos strīdu izšķiršanas var tikt mainīti”.

Tādējādi pašu resursu iegrāmatošana B kontā ir ārkārtas situācija, kam ir raksturīgi, ka dalībvalstis saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta b) apakšpunktu drīkst vai nu nenodot šos prasījumus Komisijas rīcībā, tiklīdz tie tiek noteikti, jo tie vēl nav atgūti, vai, pamatojoties uz šīs regulas 17. panta 2. punktu, tikt atbrīvotas no pienākuma to darīt, ja minētie prasījumi ir neatgūstami nepārvaramas varas dēļ vai citu no tās neatkarīgu iemeslu dēļ.

Šādos apstākļos, lai uzskatītu, ka pastāv šāda ārkārtas situācija, dalībvalstīm noteiktie prasījumi ir likumīgi jāiegrāmato B kontā, ievērojot Savienības tiesības.

(sal. ar 65., 66., 68. un 69. punktu)